

TRANSPARENCY INFO

Transparența
corporativă
în spațiul
european

În acest număr :

EDITORIAL

Transparența fiscală dezbătută în Parlamentul European p. 2

LEGISLAȚIE

Directiva europeană privind raportarea non-financiară p. 3

BUNE PRACTICI

*Transparența în raportarea corporativă
recomandări Transparency International p. 4*

EVENIMENTE

Știri și evenimente p. 8

Transparența fiscală dezbătută în Parlamentul European

Standarde UE

Pe 9 iunie va fi dezbătută în Parlamentul European Directiva privind Drepturile Acționarilor (2014/0121-COD). O coaliție de organizații neguvernamentale, printre care și Transparency International, pledează pentru aprobarea directivei. Redăm aici poziția elaborată de coaliție în acest demers. Aprobarea Directivei ar aduce o îmbunătățire a standardelor guvernantei corporative în companiile europene și ar crește transparența fiscală. Aceste standarde de transparență vor promova competitivitatea și investițiile, înlăturând în același timp de pe piață companiile corupte.

Publicarea informațiilor mai detaliate despre companii poate dezvălui monopolurile din anumite piețe, încurajând astfel concurența, care la rândul său stimulează creșterea, coboară prețurile pentru consumatori și, în cele din urmă, crește competitivitatea afacerilor europene.

O evaluare a impactului realizată de Comisia Europeană arată că investițiile ar putea crește ca urmare a acestui model de transparență, întrucât investitorii se vor simți mai în siguranță să investească în companii care își demonstrează în mod activ angajamentul de a respecta cel mai înalt grad de transparență. De asemenea, un plus de transparență poate elimina practicile nocive ieșite la iveală în ultimii ani în companiile multinaționale care doresc să opereze pe piața europeană, dar care vor să facă acest lucru exploatarea sistemului fiscal pentru a-și reduce, aproape la zero, plata taxelor și impozitelor.

Transparența fiscală va contribui totodată la uniformizarea condițiilor de concurență pentru IMM-urile europene și companiile multinaționale. În prezent, IMM-urile – care de altfel contribuie cel mai mult la creșterea economică și la crearea de locuri de muncă în Europa – sunt în dezavantaj față de companiile multinaționale, care își transferă profiturile în paradise fiscale.

În multe cazuri, IMM-urile sunt deja obligate să dezvăluie mare parte a informațiilor care vor fi cerute companiilor multinaționale prin Directiva amintită. Prin urmare, nu este vorba de impunerea unor poveri nejustificate mediului de afaceri, ci mai degrabă de crearea unui cadru în care toate companiile, indiferent de mărime, să aibă șanse egale.

Mai multe bănci și companii mari au publicat deja online informații financiare, iar afacerile lor nu au avut de suferit din cauza transparenței sporite, dimpotrivă. De altfel, 59% dintre directorii executivi ai marilor companii pledează pentru o transparență sporită, prin publicarea informațiilor financiare cheie din cadrul companiei.

Directiva privind Drepturile Acționarilor cuprinde un articol important, Articolul 2 (amendament la Directiva nr. 2013/34/EU) care va solicita marilor companii care operează în Europa să publice datele privind țările în care își declară profiturile și țările unde plătesc taxe și impozite. Aceasta este prevederea care sperăm că va aduce beneficiile descrise.

Directiva Europeană Privind Raportarea Nefinanciară

Directiva 2014/95/EU privind Necesitatea de a îmbunătăți transparența în ceea ce privește informațiile sociale și de mediu ale întreprinderilor reprezintă o componentă a strategiei UE de promovare a responsabilității sociale pentru companii.

Raportarea non-financiară este vitală pentru gestionarea schimbării către o economie globală durabilă, ea concentrându-se pe trei elemente fundamentale: profitabilitatea pe termen lung, justiția socială și protecția mediului. De asemenea, aceasta ajută la monitorizarea performanțelor întreprinderilor și a impactului lor în societate.

Responsabilitate Socială Corporativă este o măsură de creștere sustenabilă și inteligentă, iar Directiva 2014/95/EU privind dezvăluirea diverselor informații non-financiare de către anumite întreprinderi și grupuri mari introduce pentru prima dată elemente de raportare a informațiilor non-financiare. Noul cadru legislativ

vizează companiile mari care au peste 500 de angajați, în special instituțiile de interes public cum sunt băncile, societățile de asigurare și alte companii desemnate de Statele Membre. Scopul este de a se ajunge la aproximativ 6000 de întreprinderi mari care își desfășoară activitatea pe teritoriul U.E.

Companiile vor trebui să introducă în rapoartele lor de gestiune informații cu privire la politicile, riscurile și rezultatele legate de probleme de mediu, aspectele vieții sociale, respectarea drepturilor omului, chestiuni legate de anticorupție și luarea de mită, precum și informații despre diversitatea consiliului lor de administrație. Scopul este de a ajuta investitorii și celelalte părți interesate să își formeze o imagine mult mai cuprinzătoare despre performanțele companiei. Astfel, în cadrul rapoartelor vor fi incluse: o scurtă descriere a modelului de afaceri (business model); o descriere a politicilor, incluzând aici și procesul de precauție implementat (due

diligence processes); rezultatele acestor politici; riscurile din fiecare zonă de interes și modul în care compania gestionează aceste riscuri; precum și indicatorii non-economici de performanță relevanți.

Directiva adoptă o abordare de tipul „raportează sau explică”, ceea ce înseamnă că întreprinderile care nu elaborează politici într-una sau mai multe din zonele de interes sunt obligate să explice din ce motiv nu abordează aceste tematici. Directiva oferă o flexibilitate semnificativă companiilor pentru a-și prezenta informațiile relevante în modul în care ele consideră ca fiind cel mai util. Ele se pot folosi atât de ghidurile internaționale, europene, cât și de cele naționale.

Directiva a intrat în vigoare pe 16 decembrie 2014, iar statele membre UE au la dispoziție 2 ani pentru a o transpune în legislația națională. Comisia Europeană organizează workshopuri informale de transpunere, pentru a sprijini autoritățile naționale.

Recomandări Transparency International Pentru transparența în raportarea corporativă

1 Către întreprinderile globale

Interziceți plățile de facilitare. Plățile de facilitare sunt o formă de mită și trebuie tratate ca atare. Plățile de facilitare sunt parte a cercului corupției și erodează standardele din mediul public și de afaceri, contribuind la un climat care încurajează corupția la scară largă în sectorul public și fraudarea statului. Tot mai multe companii admit că plățile de facilitare pot prezenta riscuri legale și de reputație și pot cauza costuri considerabile. Prin urmare, aceste companii au adoptat o politică de toleranță zero (zero-tolerance policy) privind plățile de facilitare.

Dezvăluiți public toate donațiile politice. Publicarea donațiilor politice permite cetățenilor să înțeleagă influența pe care companiile doresc să o exercite asupra proceselor politice și activitățile de lobby pe care le desfășoară. Principiile Transparency International pentru Combaterea Corupției în Mediul de Afaceri (Transparency International Business Principles for Countering Bribery) susțin că o companie și angajații săi, agenții, responsabili pe lobby sau alți intermediari nu trebuie să contribuie direct sau indirect către partide politice, organizații sau persoane implicate în acest sector “ca modalitate de a obține avantaje nedrepte în tranzacțiile comerciale”. În cazul contribuției făcute partidelor politice, Principiile de Afaceri recomandă ca întreprinderile să publice informațiile respective.

Dezvăluiți public listele complete ale filialelor, companiilor afiliate, asociațiilor în participațiune și ale altor entități. Mult prea puține companii ating acest nivel de transparență. Dezvăluirea trebuie să includă toate filialele și sucursalele, pentru a oferi o imagine corectă de ansamblu asupra activităților companiei. Dat fiind rolul critic în

economia globală al băncilor și instituțiilor financiare, acestea trebuie să fie responsabile față de toate părțile interesate, inclusiv investitori, și trebuie să dezvăluie listele complete ale filialelor, companiilor afiliate, asociațiilor în participațiune și ale altor entități. Companiile din sectorul tehnologic ale căror produse și servicii facilitează deschiderea și transparența nu trebuie să rămână codașe și trebuie să preia inițiativa în dezvăluirea informațiilor cu privire la structurile corporative și țările în care operează.

Publicați conturile financiare din fiecare țară în care funcționați. Acesta este un pas important care permite monitorizarea efectivă a comportamentului corporativ, respectiv a evaluării corecte de către autoritățile fiscale naționale. Asemenea dezvăluiri pot contribui la atenuarea riscurilor politice și de reputație și la creșterea siguranței investițiilor. Companiile din sectoarele cheie ale industriei, precum serviciile financiare, tehnologia și resursele naturale trebuie să devină mai transparente.

2 Către guverne și organismele de reglementare

Implementați legi puternice pentru combaterea mitei și puneți la dispoziție resursele necesare implementării lor. Legislația poate ridica ștacheta în practicile companiilor. Legislația împotriva mitei adoptată de Marea Britanie în 2010 a direcționat atenția companiilor către programele lor anticorupție. Întreprinderile britanice activează cel mai bine în domeniul programelor anticorupție. La polul opus, transparența scăzută din China și Japonia indică nevoia implementării legislației străine privind mita și determină companiile să adopte măsuri puternice de conformitate pentru a reduce

corupția.

Solicitați companiilor să publice listele cu toate filialele, companiile afiliate, asociațiile în participațiune și alte entități asociate. Majoritatea reglementărilor aplicate companiilor cotate la bursă publică doar participațiile la investițiile materiale. Deși este un punct de pornire pentru creșterea transparenței, standardul determină doar o publicare limitată și poate conduce la omisiunea multor exploatații de grup. O listă completă a entităților asociate pentru fiecare companie multinațională trebuie să fie disponibilă publicului. Acolo unde există deja astfel de solicitări ele trebuie extinse, iar pragurile de semnificație trebuie eliminate, pentru a asigura o imagine completă asupra operațiunilor desfășurate de companie peste hotare.

Solicitați tuturor companiilor să publice conturile financiare de la țară la țară (acolo unde este cazul, de la proiect la proiect). Transparența corporativă permite cetățenilor să evalueze impactul companiilor multinaționale în comunitățile lor și ajută la identificarea corupției. Au existat anumite progrese privind raportarea defalcată pe țări, spre exemplu prin legea Dodd-Frank în SUA, ca și prin Directiva europeană privind transparența, respectiv prin noile cerințe privind instituțiile de credit din UE. Toate guvernele trebuie să urmeze această inițiativă și să adopte legi care promovează cele mai înalte standarde de raportare. Trebuie să depășească legislația existentă și să ceară companiilor din toate sectoarele industriei să-și publice conturile financiare din fiecare țară în care operează.

3 Către investitori

Solicitați ca întreprinderile să informeze mai comprehensiv și folosiți aceste informații în deciziile de investiții. Pentru a identifica riscurile financiare, politice și de reputație ale unei companii, investitorii trebuie să știe cum se raportează compania la riscul de corupție. Este esențial pentru investitori să înțeleagă structurile organizaționale

ale companiei: unde se află fiecare sucursală, filială sau întreprindere mixtă, alături de publicarea informațiilor financiare pentru fiecare țară.

Solicitați standarde de audit mai comprehensive pentru a îmbunătăți evaluarea expunerii la risc a companiei. Investitorii și celelalte părți interesate trebuie să susțină adăugarea raportării defalcate pe țări între Standardele Internaționale de Raportare Financiară (International Financial Reporting Standards- IFRS). Dată fiind importanța IFRS ca standard de dezvăluire financiară pentru afacerile internaționale, acest lucru ar reprezenta un pas semnificativ către schimbarea practicilor de publicare.

4 Către organizațiile societății civile

Solicitați companiilor să fie mai transparente. Societatea civilă trebuie să-și orienteze eforturile de advocacy în vederea sporirii transparenței în companiile multinaționale. Cetățenii au dreptul să aștepte de la companii standarde anti-corupție ridicate. De asemenea, au dreptul să știe ce companii operează în țara lor și care este dimensiunea acelor operațiuni.

Monitorizați, analizați și diseminați informațiile corporative de interes public. Societatea civilă trebuie să folosească aceste informații pentru a convinge guvernele, autoritățile de reglementare și companiile să îmbunătățească standardele anti-mită din întreprinderi și să contracareze fluxurile ilicite de bani și corupția în general.

Promovați adoptarea raportării defalcate pe țări. Conceptul de raportare a datelor financiare defalcate pe țări este relativ nou, dar câștigă teren. Societatea civilă trebuie să se mobilizeze pentru a determina guvernele și companiile să adopte măsurile necesare pentru stimularea transparenței și responsabilității.

(sursa: Transparency International, Transparency in Corporate Reporting 2014)

Știri și evenimente

Transparency International lansează “Inițiativa corupția în sport”

În urma scandalului FIFA, Transparency International lansează inițiativa “corupția în sport” (Corruption in Sports Initiative), care creează un cadru pentru analize, comentarii și recomandări pentru organismele de conducere din domeniul sportiv, astfel încât să consolideze transparența, responsabilitatea și participarea. Inițiativa va concentra eforturile filialelor Transparency International și a mișcării anticorupție pentru a combate corupția în lumea sportului.

http://www.transparency.org/news/feature/sport_integrity

UN Global Compact a lansat filiala românească

În luna mai 2015 s-a deschis filiala românească a rețelei UN Global Compact. Secretarul general al Națiunilor Unite, Kofi Annan, a lansat UN Global Compact în anul 2000, pentru a controla puterea acțiunii colective în promovarea cetățeniei corporative responsabile. Global Compact oferă un cadru de zece principii din patru categorii diferite – drepturile omului, standardele muncii, protecția mediului și anticorupție – în care companiile sunt invitate să-și conducă operațiunile. “Rețelele Locale au sarcina importantă de a stabili bazele programului Global Compact în contextul național – în legătură cu prioritățile și nevoile locale – și să ofere participanților oportunități pentru o înțelegere mai bună și pentru împărtășirea experiențelor legate de promovarea principiilor Global Compact, pentru parteneriate și raportare”. (Director Executiv Georg Kell)

<http://www.globalcompactromania.ro/?lang=ro>

Contribuții : Wendla Beyer, Georgeta Filip, Olga Popescu

Redactare & Design : Wendla Beyer

Resurse:

Poziția privind Directiva privind Drepturile Acționarilor (2014/0121-COD) , elaborată de coaliția de ONG-uri formată din: Financial Transparency Coalition, Eurodad, Recommon, Debate and Development Coallition Ireland, Transparency International EU Office, Actonaid, CNCD, Vecht Mee Tegen Onrecht, CCFD - Terre Solidaire, Christian Aid, Oxfarm, Kairos, Tax Justice Network, Tax Research UK.

Transparency International (2014): Transparency in Corporate Reporting 2014

Transparency International Corruption in Sports Initiative: http://www.transparency.org/news/feature/sport_integrity

UN Global Compact: <http://www.globalcompactromania.ro>

http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:oqats5khwX0J:www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/intm/144945.pdf+&cd=1&hl=en&ct=clnk&gl=ro

http://ec.europa.eu/finance/accounting/non-financial_reporting/index_en.htm

http://ec.europa.eu/finance/accounting/non-financial_reporting/index_en.htm

http://www.fee.be/index.php?option=com_content&view=article&id=1437:factsheet-on-eu-directive-on-disclosure-of-non-financial-and-diversity-information-by-certain-large-undertakings-and-groups&catid=50:corporate-reporting&Itemid=273

http://www.fee.be/index.php?option=com_content&view=article&id=1437:factsheet-on-eu-directive-on-disclosure-of-non-financial-and-diversity-information-by-certain-large-undertakings-and-groups&catid=50:corporate-reporting&Itemid=273

http://ec.europa.eu/finance/accounting/non-financial_reporting/index_en.htm

http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:oqats5khwX0J:www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/intm/144945.pdf+&cd=1&hl=en&ct=clnk&gl=ro

Transparency International România
Bulevardul Nicolae Bălcescu 21, etaj 2
010044 București, România
telefon: +4 031 6606 000 / +4 021 317 71 70
fax: +4 031 6606 006 / +4 021 317 71 72
email: office@transparency.org.ro
www.transparency.org.ro/

